

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1

กัลยา อาทริกข์ และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ

สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

noomod_kanlaya@hotmail.com

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 310 คน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) อยู่ในห้วงเวลาของการปฏิรูปประเทศ เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานาน นับเป็นจังหวะเวลาที่ทำนายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ กลไกสำคัญสำหรับการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาชาติ คือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ในการปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องใช้ผู้บริหารที่มีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงทางการบริหารการศึกษา ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา สามารถพิจารณาได้จากคุณภาพของผู้เรียน [1] ดังนั้นสถาบันที่จัดการศึกษาทุกระดับจะต้องรับภาระหนักในการจัดการศึกษา สร้างแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้มีการควบคุมและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดผลดังกล่าวสามารถกระทำ ได้โดยอาศัยหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์

การบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญในการขับเคลื่อนงานของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์การบริหารเชิงกลยุทธ์ช่วยให้ผู้บริหารมีการตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและเห็นโอกาสใหม่ ๆ ทำให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพปัจจุบันได้ดี [2] ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 กำลังประสบปัญหาผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนขาดทักษะการรวบรวมปัจจัยต่าง ๆ สู่การกำหนดกลยุทธ์, การกำหนดกลยุทธ์ และการขับเคลื่อนกลยุทธ์นั้นให้เกิดเป็นรูปธรรม ทำให้การบริหารงานในสถานศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนเห็นได้จากผลการเรียนสอบ NT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2559 ปรากฏว่านักเรียน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีผลสัมฤทธิ์ต่ำเป็นอันดับสุดท้ายของประเทศ เช่นเดียวกับการสอบ O - NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่าระดับประเทศ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการบริหารงานในยุคปฏิรูปการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน

5. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งหมด 138 โรงเรียน มีครูผู้สอนจำนวน 1,598 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 310 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	47	320	62
ขนาดกลาง	83	1,037	201
ขนาดใหญ่	8	241	47
รวม	138	1,598	310

เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท จำนวน 70 ข้อ ทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) การคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) การคิดเชิงปฏิบัติ 5) การกำหนดวิสัยทัศน์ โดยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาแบบสอบถามตามการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม [3]

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบโครงสร้างคำถาม การใช้ภาษา และความครอบคลุมในเนื้อหาสาระแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปทุกข้อและนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้ง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

5. นำไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นครูแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .985

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้ว มาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย

2. ระบุหมายเลขลงในแบบสอบถามตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง และส่งไปรษณีย์ พร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและนับจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ โดยแยกข้อมูลตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา มาแจกแจงความถี่เป็นรายชื่อไว้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมายรายชื่อ รายด้านและในภาพรวม เพื่อต้องการทราบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลผลแบ่งคะแนนเป็นช่วง ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

0.51 – 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษาด้วยการทดสอบค่าทีแบบเป็นอิสระต่อกัน

4. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว กรณีพบความแตกต่างใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการ LSD

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ร้อยละ (Percentage)

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. ค่าที (t - test)

5. ค่าเอฟ (F - test)

6. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC)

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. การทดสอบค่าที (t - test)

2. การทดสอบค่าเอฟ แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการ LSD

ผลและอภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 67.10 เพศชาย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 ระดับการศึกษา พบว่า มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 64.52 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.48 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.48 รองลงมาประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 33.55 และประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 30.97 และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 64.84 รองลงมาเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 15.16 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (ร้อยละ)
1 เพศ	
ชาย	102 (32.90)
หญิง	208 (67.10)
2 ระดับการศึกษา	
ปริญญาตรี	200 (64.52)
สูงกว่าปริญญาตรี	110 (35.48)
3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	
น้อยกว่า 5 ปี	104 (33.55)
ระหว่าง 5 - 10 ปี	110 (35.48)
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	96 (30.97)
4 ขนาดของสถานศึกษา	
ขนาดเล็ก	62 (20.00)
ขนาดกลาง	201 (64.84)
ขนาดใหญ่	47 (15.16)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก [3] ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 การมีความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.20	0.47	มาก
2 ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.17	0.48	มาก
3 การคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	3.99	0.58	มาก
4 การคิดเชิงปฏิบัติ	4.06	0.45	มาก
5 การกำหนดวิสัยทัศน์	4.07	0.50	มาก
รวม	4.10	0.41	มาก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนก ตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษา แสดงออกมาในด้านของการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ต่างกัน รวมทั้งความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการกำหนดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารได้นำมาบริหารสถานศึกษาให้ครูที่มีเพศต่างกันได้นั้นนั้นแตกต่างกัน ทำให้ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ตามตัวแปรเพศ ในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์นั้นแตกต่างกัน ตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดความเข้าใจระดับสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน [4] ตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 [5] และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนด กลยุทธ์และด้านการคิดเชิงปฏิบัติมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและ รายด้าน ไม่แตกต่างกัน ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ข้อมูลนี้อาจใช้เป็นแนวทางพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

บรรณานุกรม

- [1] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. (พ.ศ.2560-2564). สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, 2560 หน้า 1-2.
- [2] ธงชัย สันติวงษ์. พฤติกรรมบุคคลในองค์กร. โรงพิมพ์เจริญพัฒน์, กรุงเทพฯ, พิมพ์ครั้งที่ 3, 2554, หน้า 90.
- [3] นวลจันทร์ จันทนพ. การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี, 2559, 44.
- [4] นิตติล สิงห์เวียง. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก. มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, พิษณุโลก, 2557, หน้า 100.
- [5] วรารักษ์ หนึ่งโชคชัย. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น, 2557, หน้า 100.